

ACADEMIA ROMÂNĂ
INSTITUTUL DE ETNOGRAFIE ȘI FOLCLOR „C. Brăiloiu”
Str. Dem. I. Dobrescu nr. 9, sector 1, București
Tel. 021 318 39 00 Fax 021 318 39 01
e-mail:contact@ief.ro

PLAN DE CERCETARE

2022

PROGRAMUL I: SINTEZELE DOMENIILOR ETNOLOGICE - folcloristică, etnografie, etnomuzicologie, etnocoreologie

Proiect nr. 1 – *Etnologie românească. Categoriile ritual-ceremoniale ale ciclului familial. Expresii literare și muzicale. Volumul IV. Partea a 2-a. Căsătoria și nuntirea. Perspectivă culturală* - autori: folcloristică - Laura Iliescu, Radu Toader, Iulia Wisoșenschi, Florența Simion, Anca Vrăjitoriu, Mariana Ciuciu, Nicoleta Coatu (specialist neretribuit); etnomuzicologie - Mihaela Nubert Chețan, Constantin Secară; etnocoreologie - Cristian Mușă.

Proiect nr. 2 – *Corpus de documente etnografice românești (DER).*

Vol. I. Oltenia – (seria) *Mijloace de existență – Tehnică țărănească. Instalații*, autori: Alexandru Iorga, Cezar Buterez.

Vol. II. Banat, Crișana, Maramureș – (seria) *Mijloace de existență – Meșteșuguri*, autor: Ionuț Semuc.

Vol. II. Banat, Crișana, Maramureș – (seria) *Mijloace de existență. Alimentația* - autori: Laura Toader, Cătălin Alexa.

Vol. II. Banat, Crișana, Maramureș – (seria) *Mijloace de existență. Ocupații* – autori: Emil Țîrcomnicu, Lucian David, Adelina Dogaru.

Vol. II. Banat, Crișana, Maramureș – (seria) *Arta și portul popular* – autor: Corina Mihăescu.

Vol. III. Transilvania – (seria) *Arta și portul popular* - autori: Alina Ciobănel, Georgiana Onoiu .

Proiect nr. 3 – *Colecția națională de folclor (CNF)*

A) Folcloristică

– *Narațiuni despre reprezentări legendare fantastice. Reprezentări antropomorfe religioase creștine* - **Vol. II.** *Personaje biblice ale Noului Testament – de la canonic la apocrif și folcloric. Tipologie comentată și corpus de texte* - autori: Sabina Ispas (Dumnezeu), Laura Iliescu (Maica Domnului), Radu Toader (Apostolii Petru și Pavel), Iulia Wisoșenschi (Apostolul Andrei), Florența Simion (Iuda), Irina Balotescu (Arhanghelii, Moartea), Mariana Ciuciu (bibliografie și indice). Urmărirea proceselor de cercetare aflate în desfășurare, asigurarea unei corecte și eficiente colaborări între specialiști: Sabina Ispas.

- *Lirica de haiducie. Antologie* – autori: Carmen Bulete, Raluca Potârniche.

B) Etnomuzicologie (CNF)

– *Studiul etnomuzicologic al jocurilor din Căluș. Călușul propriu-zis* – autor: Mihaela Nubert Chețan; - transcrieri muzicale, Raluca Potârniche; - cartografiere, Lavinia Frâncu.

– *Călușul ardelenesc* - autor: Constantin Secară.

- *Muzicile ceremonialelor nuptiale (Concepte, tipologii, antologii)* - autor: Marin Marian Bălașa.

- *Îmbogățirea bazei documentare etnomuzicologice din AIEF* – transcrieri muzicale: Lavinia Frâncu, Andrada Iordache.

Proiect nr. 4 – Bibliografia generală a etnografiei și folclorului românesc

– *Secțiunea curentă* – excerptarea materialelor din periodicele importante pentru domeniile etnologice: Carmen Șerban, Mariana Ciuciu, Armand Guță, Anca Vrăjitoriu, Lavinia Frâncu, Andrada Iordache. (Titlurile periodicelor care vor fi lucrate au fost fixate de dr. Rodica Raliade, specialistă care a coordonat proiectul până la sfârșitul anului 2019.)

PROGRAMUL II: PATRIMONIUL CULTURAL ȘI INFORMAȚIONAL, IMATERIAL ȘI MATERIAL, AL ARHIVEI DE FOLCLOR ȘI ETNOGRAFIE - actualizare, modernizare, sistematizare, conservare, valorificare

Proiect nr. 1 – A) Consemnare, sistematizare, conservare, valorificare – fondurile Arhivei de Etnografie și Folclor. Colectiv: Cristina Damaschin (custode), Radu Toader, Iulia Wișoșenschi, Ioana Fruntelată, Mariana Ciuciu, Carmen Șerban, Raluca Potârniche, Anca Vrăjitoriu, tehn. imagine Cătălin Burlacu, operatori sunet: Claudiu Roșiu, Vlad Herghelegiu, subing. Florentina Herghelegiu. Urmărirea proceselor prevăzute în planul de cercetare, aflate în desfășurare, asigurarea unei corecte și eficiente colaborări între specialiști, repartizarea sarcinilor specifice: Sabina Ispas.

Date fiind caracteristicile materiale – fizice, chimice, tehnice și de alt tip – specifice documentelor-suport pe care sunt teaurizate piesele de patrimoniu intangibil, activitățile desfășurate de acest colectiv (vezi hotărârea BPAR nr. 3524/12.07.2007) necesită o pregătire specializată, particularizată, în multe privințe, față de cea a cercetătorilor din alte colective de lucru: familiarizarea cu tehnici de conservare, copiere și redare specifice, dobândirea unor informații cu orientare precisă referitoare la sistemele generice, limbajele prin care se materializează acel segment al culturii teaurizată în AIEF (folclorul), specificul culturii etnice definită din perspectivele folcloristicii, etnomuzicologiei, etnocoreologiei, etnografiei. (În situația AIEF, cultura românilor care trăiesc între granițele actuale ale statului, a minorităților de pe teritoriul României actuale, a românilor care trăiesc în afara granițelor - comunități istorice, diaspora, cultura noii emigrații -, alte culturi etnice față de care specialiștii au sarcini de documentare pentru o corectă încadrare, sistematizare și indexare). Proiectul are particularități care îl individualizează.

Activități: primirea documentelor noi, și, după circumstanță, alcătuirea documentelor noi, actualizări, evidențe, clasificări tematice, indexare; scanarea fondurilor de documente (pentru conservare și teaurizare); copiere în sisteme analogic și digital; verificarea stării tehnice și a calității înregistrărilor; audiții, proiecții, asigurarea bazei sonore și de imagine pentru cercetare și, după circumstanță, pentru solicitări, aprobate, în afara sarcinilor de cercetare din IEF; valorificare; întreținerea și depanarea aparaturii; elaborarea unor normative pentru evaluarea documentelor și evaluarea acestora; elaborarea normelor pentru indexare, clasificare, sistematizare în AIEF etc.; actualizarea activităților și a problematicilor de interes pentru sistemele arhivelor multimedia; mănuire.

În absența unor fonduri cu destinație expresă pentru aceste tipuri de activități, cercetătorii și tehnicienii sunt obligați să găsească proceduri și mijloace prin care să fie înlocuită și suplinită lipsa aparaturii și a suportilor moderni, precum și alte solicitări, specifice AIEF - *activitate permanentă*.

B) - Valorificarea fondurilor documentare din Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor „C. Brăiloiu”. Ediții comentate (studii, antologii, ediții critice, material audio și video, culegeri).

- *Cătănia, viața de tabără militară și războiul. Lecturi etnologice din Arhiva Institutului de Etnografie și Folclor* - autor: Radu Toader.

- *Micromonografie folclorică a unei personalități purtătoare de cultură orală aromână* - autor: Iulia Wișoșenschi

- *Narațiuni cu și despre animale* - autor: Mariana Ciuciu.
- *Ilarion Cocișiu, Ritmul colindelor din Ardeal* (AIEF: ms. 73, ds.1, ds. 9, ds. 17; ms. 8533). Ediție critică - autor: Marian Lupașcu.
- *Scrisori din fondurile AIEF* – autor: Cristina Damaschin.
- *Chestionatul Th. Speranția* – autor: Ioana Fruntelată.

Proiect nr. 2 – *Culoare de cultură și civilizație: Dunărea, Marea Neagră și Carpații. Îmbogățirea patrimoniului prin crearea de noi documente. Observarea dinamicilor actuale ale fenomenelor culturale din patrimoniul intangibil, consemnarea acestora. Elaborarea unor studii care să interpreteze rezultatele cercetărilor întreprinse în cadrul proiectului.*

A) - *Îmbogățirea patrimoniului documentar prin culegeri de folclor și etnografie* (în România, la populațiile de pe cele două maluri ale Dunării și din cuprinsul Munților Carpați), prelucrarea materialelor, transcrieri, sistematizări: toți membrii colectivelor de cercetare și tehnicienii. (Proiect realizabil numai dacă vor fi alocate fonduri pentru desfășurarea acestui tip de activitate științifică.) – *activitate permanentă*

B) - *Mutații în structura obiceiurilor de familie și a manifestărilor confesionale, în actualitate:* - *Expresii ale religiosului* - Laura Iliescu; *Perspective confesionale catolice* - Mihaela Nubert Chețan; *Mutații în sistemul alimentar* - Laura Negulescu; *Aromânii* - Iulia Wișoșenschi; - *Procesiuni, pelerinaje, hramuri* – Sabina Ispas. Urmărirea proceselor de cercetare aflate în desfășurare, asigurarea unei corecte și eficiente colaborări între specialiști: Sabina Ispas

C) - *Studierea influențelor determinate de mass-media în dinamica fenomenului folcloric actual* – etnomuzicolog Constantin Secară, etnocoreolog Cristian Mușă – *activitate continuă.*

D) – *Păstoritul în Munții Carpați. Dinamică și evoluție* – autori: Lucian David, Ionuț Semuc.

E) - *Comunități românești din afara granițelor țării* – autori: Emil Țîrcomnicu, Cătălin Alexa.

F) – *Românii și romanitatea balcanică în colecțiile de folclor bulgăresc și macedonean publicate între anii 1850-1950* – autor: Armand Guță.

Proiect nr. 3 – *Informatică și memorie socială*

Activități legate de digitalizarea fondurilor din AIEF (activitate permanentă) - întregul colectiv de specialiști de la arhive și din colectivele de cercetare cf. sarcinilor din planul de cercetare care impun această activitate, complementar.

Proiect nr. 4. *Fondul Atlasului etnografic român*

Activități curente în arhivă: primire materiale de teren, împrumuturi, organizare și sistematizare a documentelor de arhivă etc. - Laura Negulescu.

Director,
acad. Sabina Ispas